

**ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE
VAN HET BODEMARCHIEF
AAN DE MEDELAAR TE ZOERSEL
AAN DE HAND VAN
VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM
(23.106)**

**NOTA
Programma van Maatregelen**

ABO Archeologische Rapporten 1665

Rapport opgemaakt door:

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

April – september 2021

Projectnr. intern: 30874

Projectnr. OE: 2021H351

INHOUD

1	Samenvatting archeologienota	4
2	Resultaten vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem	6
3	Motivatie vrijgave.....	8
4	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	9

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Luchtfoto met aanduiding van het onderzoeksgebied	4
Figuur 2: Allesporenkaart (proefsleuvenonderzoek) inclusief bodemsequenties uit het verkennende booronderzoek.....	7

1 SAMENVATTING ARCHEOLOGIENOTA

In het kader van de geplande rioleringswerken ter hoogte van de Wandelweg en Heidehoeven, werd er door ABO nv een bureaustudie (projectcode 2021C22, ID18158) uitgevoerd. Het onderzoeksgebied omvatte naast een wegtracé dat op openbare weg is gelegen een deel van perceel 459S waar een terrein voor grondverbetering zal worden gerealiseerd. Het wegtracé werd vrijgegeven maar het terrein voor grondverbetering kende wel nog een archeologisch potentieel en diende bijgevolg verder te worden onderzocht. Het onderzoeksgebied in deze nota bestaat enkel uit het terrein voor grondverbetering en is 2.600m² groot. Vandaag de dag is dit terrein in gebruik als grasland (Figuur 1).

Figuur 1: Luchtfoto met aanduiding van het onderzoeksgebied

Landschappelijke gezien bevindt het onderzoeksgebied zich binnen de groene Voorkempfen. Deze regio wordt gekarakteriseerd door kasteelparken, uitgestrekte bossen (dennen- eiken- en berkenbossen), heide en landbouwarealen. Op de DHM is te zien dat het wegtracé en terrein voor grondverbetering zich ter hoogte van een ecologische gradiënt (een soort van overgangszone tussen hoge en droge gebieden en lagere gebieden waar water te vinden valt) bevinden. Dergelijke zones bleken in het verleden steeds geëerde uitvalsbasisen te zijn. Bodemkundig gezien behoort het onderzoeksgebied tot de Zandstreek. De ondergrond van het wegtracé is grotendeels gekarteerd als een natte zandbodem al dan niet met een plaggendeek en veelal met een humus of verbrokkelde B-horizont. Het is evenwel de vraag in hoeverre deze bewaard is. Het wegtracé werd tijdens de laatste eeuwen grondig verstoord door de aanleg van de weg zelf en daarbij horende infrastructuur. Het terrein voor grondverbetering werd in het verleden wellicht veelvuldig ge(diep)ploegd.

Gezien de aanwezige erfgoedwaarden in de omgeving van het onderzoeksgebied, kan gesteld worden dat het archeologisch potentieel gericht is op zowel de metaaltijden, Romeinse periode, middeleeuwen en nieuwe/nieuwste tijd. De steentijd kan evenwel niet bij voorbaat worden uitgesloten.

Het bodemarchief binnen het wegtracé is reeds verstoord door de aanleg van verhardingen in beton (0,4 m-mv), nutsleidingen (1 m-mv), inbuizingen (ca. 1 m-mv) en bomen langs de gracht. De nieuwe riolering overlapt de locatie van de bestaande riolering niet. Echter, het is de vraag in welke mate de geplande sleuven zullen zorgen voor kennisvermeerdering. De rioleringsbuis zal in een sleuf van minimaal 1 en maximaal 1,5 m breed worden geplaatst. De nieuw uit te graven grachten (maximum 1m breed bovenaan en 0,5m breed onderaan) zullen nog smaller zijn. Beiden zouden bij een archeologisch vervolgonderzoek voor een zeer beperkt inzicht zorgen. Daarnaast zorgt de uitvoering van de werken voor een sterk versnipperd beeld. Ook de heraanleg van de wegenis en het rooien van bomen heeft omwille van de hoge bestaande verstoringsgraad een beperkt kennisvermeerderingspotentieel. Het volledige wegtracé wordt bijgevolg vrijgegeven.

Voor het terrein voor grondverbetering werd echter wel een archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd. Hier wordt het terrein tijdens de toekomstige werkzaamheden immers over een grote, aansluitende oppervlakte diepgaand (0,8m-MV) verstoord.

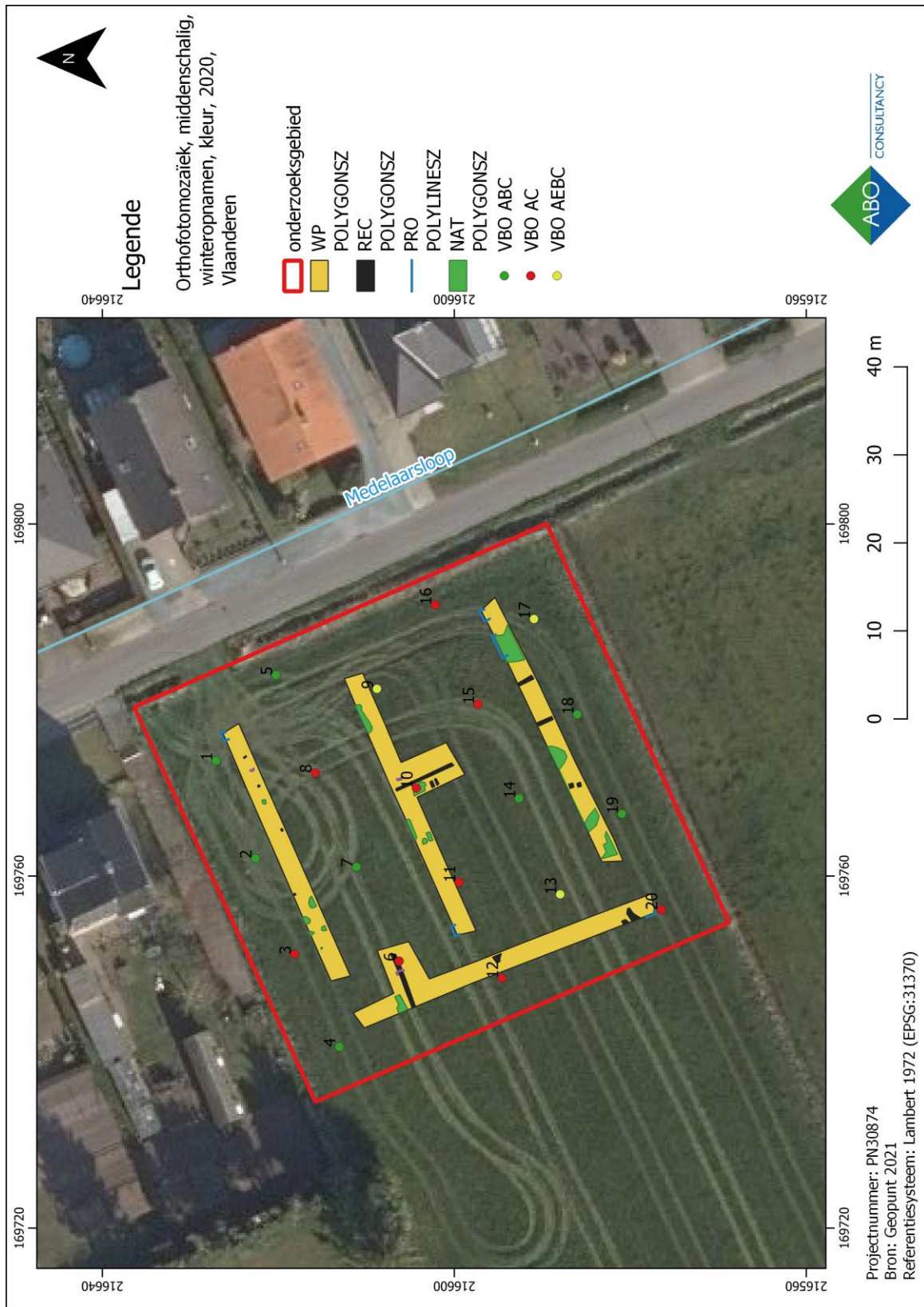
2 RESULTATEN VOORONDERZOEK ZONDER EN MET INGREEP IN DE BODEM

Op basis van het landschappelijk booronderzoek kon vastgesteld worden dat het bodemarchief goed bewaard gebleven is. Gezien er steentijdgevoelige lagen werden aangetroffen kan steentijdpotentieel niet worden uitgesloten. In vier van de zes boringen werd een verrommelde? (E)B-horizont aangetroffen. Deze perioden dienen eerst verder onderzocht te worden aan de hand van een verkennend booronderzoek om na te gaan of en waar er eventuele steentijdartefacten te vinden zijn. Indien deze worden aangetroffen dient verder de site afgebakend te worden aan de hand van een waarderend booronderzoek. Omwille van het mogelijke voorkomen van grondsporensites jonger dan de steentijd dient het vooronderzoek te worden afgerond met een proefsleuvenonderzoek.

Het landschappelijk booronderzoek gaf aan dat er een natuurlijke bodem met een (verrommelde) Ap-(E)B-C bodemopbouw aanwezig is. Daarom werd in deze zone een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd zoals voorgeschreven in het Programma van Maatregelen van de archeologienota. Circa de helft van de boringen bleek aan te geven dat de bodem afgetopt was, in de andere helft werd een (E)B-horizont aan het licht gebracht. De steentijdgevoelige lagen werden ingezameld en uitgezeefd. Hieruit zijn geen indicaties gekomen die de aanwezigheid van een steentijdsite zouden bevestigen. Deze fase van het vooronderzoek kon dus worden afgerond en er werd geconcludeerd dat de oorspronkelijke bodemopbouw nergens intact was.

Restte er nog een proefsleuvenonderzoek om het potentieel aan grondsporensites in kaart te brengen. De bodemopbouw strookte met de bevindingen uit het verkennende booronderzoek. De enige aangetroffen sporen waren van natuurlijke of recente aard. Het gaat om onderkanten van een natuurlijke laag, sporen van bioturbatie of waterwerking, weidepalen en banden- of ploegsporen. Dit komt overeen met de weinige (sub)recente artefacten aangetroffen in de verkennende boringen. Er heeft doorheen de jaren enkel landbouwactiviteit plaatsgevonden ter hoogte van het onderzoeksgebied of er bevonden zich enkel ondiepe archeologische sporen die in de loop der tijd vernield zijn geraakt. Er is geen archeologische site (meer) aanwezig ter hoogte van het plangebied.

In Figuur 2 wordt een overzicht van de verkennende boringen (inclusief bodemsequentie) en de allesporenkaart resultaat van het proefsleuvenonderzoek weergegeven.

Figuur 2: Allesporenkaart (proefsleuvenonderzoek) inclusief bodemsequenties uit het verkennende booronderzoek

3 MOTIVATIE VRIJGAVE

Er werden geen indicaties voor een steentijdsite, noch voor een jongere (grondsporen)site aangetroffen. Het verkennende booronderzoek leverde geen lithische of andere archeologisch relevante artefacten op. Het proefsleuvenonderzoek bracht slechts natuurlijke en recente sporen aan het licht. Het gaat om onderkanten van een natuurlijke (E)B-laag, sporen van bioturbatie of waterwerking, weidepalen en banden- of ploegsporen. Evenmin werden er archeologische vondsten aangetroffen. Gezien het terrein geen archeologisch potentieel kent, is een vervolgonderzoek niet aan de orde en kan het perceel worden vrijgegeven.

4 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		13/09/2021
Toon Moeskops	Business Unit Manager		13/09/2021
Anouk Van der Kelen	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		13/09/2021